

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра теорії та методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННФК

(підпис) (ініціали та прізвище)
« 31 » серпня 2022р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Теорія відбору і прогнозування

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
Освітньо-професійна програма: Фізична культура і спорт
перший (магістерський) рівень
Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією
НН інституту фізичної культури
« 31 » серпня 2022 р.
Голова

Л.В. Мороз, к. пед. н., доцент

Розробники:

Ворона Віта Вікторівна, к. фіз. вих., доцент кафедри теорії та методики
спорту

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та
методики спорту

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Бермудес Д. В., к. пед. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
22 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
26 год.		6 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
100 год.		138 год.	
Консультації:			
2 год.	2 год.		
Загальна кількість годин - 150		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія відбору і прогнозування» входить до циклу дисциплін професійної підготовки магістрів з метою забезпечення підготовки спеціалістів з вищою фізкультурною освітою у відповідності з вимогами кваліфікаційної характеристики спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Метою викладання дисципліни «Теорія відбору і прогнозування» є формування у студентів необхідних знань і умінь для успішної практичної діяльності у фізичному вихованні і спорті, засвоєння основних методів і засобів відбору і прогнозування в спорті, за допомогою яких можливо виявити здібності дітей, підлітків та юнаків для спеціалізації в певному виді спорту або в групі видів спорту.

Курс дисципліни формує такі фахові компетентності, як: здатність аналізувати актуальні проблеми у сфері фізичної культури і спорту; здатність до розуміння наукових теорій та концепцій, використання сучасних методів та технологій, необхідних для вирішення визначених завдань у сфері фізичної культури і спорту; здатність визначати суперечності та прогалини у наявній системі знань з функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту; здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є знання з філософії, психології, гігієни, теорій та методик викладання, теорії і методики спорту.

4. Результати навчання за дисципліною

Після вивчення дисципліни здобувачі освіти будуть:

знати: вихідні поняття теорії спортивного відбору; основи методу спортивного відбору; теоретико-методичну базу загальних закономірностей і ознак розвитку; науково-дослідні дані, що послужили створенню сучасної системи відбору.

вміти: знаходити, аналізувати і використовувати результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей; самостійно виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів; здійснювати консультативну діяльність з питань прогнозування і відбору виходячи з індивідуальних особливостей контингенту; використовувати у повній мірі основні методи спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.

Курс дисципліни формує такі компетентності, як: здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту; здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері

фізичної культури і спорту; здатність усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент у повній мірі володіє вивченим обсягом матеріалу, знає вихідні поняття теорії спортивного відбору; основи методу спортивного відбору; теоретико-методичну базу загальних закономірностей і ознак розвитку; науково-дослідні дані, що послужили створенню сучасної системи відбору. Знаходить, аналізує і використовує результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен самостійно виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Здійснює консультаційну діяльність з питань прогнозування і відбору виходячи з індивідуальних особливостей контингенту. Здатен опановувати нові видами фізкультурно-спортивної діяльності в процесі самоосвіти і самовдосконалення. Володіє у повній мірі основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів та здатен застосовувати їх на практиці.
82 - 89	Студент на високому рівні володіє вивченим обсягом матеріалу, знає вихідні поняття теорії спортивного відбору; основи методу спортивного відбору; теоретико-методичну базу загальних закономірностей і ознак розвитку; науково-дослідні дані, що послужили створенню сучасної системи відбору. Аналізує і використовує результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен самостійно виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Здатен опановувати нові видами фізкультурно-спортивної діяльності в процесі самоосвіти і самовдосконалення. Володіє на високому рівні основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.
74 - 81	Студент на достатньому рівні володіє вивченим обсягом матеріалу, знає вихідні поняття теорії спортивного відбору; основи методу спортивного відбору; теоретико-методичну базу загальних закономірностей і ознак розвитку; науково-дослідні дані, що послужили створенню сучасної системи відбору. Здатен використовувати результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен самостійно виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Володіє на достатньому рівні основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.
64 - 73	Студент володіє вивченим обсягом матеріалу, знає вихідні поняття теорії спортивного відбору; основи методу спортивного відбору; теоретико-методичну базу загальних закономірностей і ознак розвитку; науково-дослідні дані, що послужили створенню сучасної системи відбору. Здатен з допомогою викладача використовувати результати

	досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен з допомогою викладача виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Володіє частково основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.
60 - 63	Студент на низькому рівні володіє вивченим обсягом матеріалу. Здатен з допомогою викладача використовувати результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен з допомогою викладача виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Майже не володіє основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.
35-59	Студент не володіє теоретичним обсягом матеріалу з дисципліни. Не здатен використовувати результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Здатен з допомогою викладача виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Не володіє основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів.
1 - 34	Студент не володіє теоретичним матеріалом. Не здатен використовувати результати досліджень для оцінки особистості спортсмена, його морфо-функціональних ознак і рухових здібностей. Не здатен виділяти необхідні методики для вирішення поставленого завдання з численних досліджень проблем відбору та прогнозування результатів. Не володіє основними методами спортивного відбору, прогнозування та моделювання високих спортивних результатів. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль							Разом	Сума
РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2				
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3		
Поточний контроль							50	100
7	7	7	7	7	7	8		
Контроль самостійної роботи							35	
5	5	5	5	5	5	5		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: іспит, тести, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ

Тема 1.1. Система спортивного відбору в різних країнах.

Тема 1.2. Спортивний талант: структура та генетика розвитку.

Тема 1.3. Генетичні маркери у прогнозуванні схильності до спортивної обдарованості.

Тема 1.4. Організаційно-методичні основи спортивного відбору

Розділ 2. Розвиток і діагностика здібностей людини

Тема 2.1. Розвиток і діагностика загальних та спеціальних здібностей спортсменів.

Тема 2.2. Метрологічне забезпечення спортивного відбору

Тема 2.3. Моделювання і прогнозування в спорті.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Сам. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Сам. роб.
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ										
Тема 1.1. Система спортивного відбору в різних країнах.	20	4	2		14	20				20
Тема 1.2. Спортивний талант: структура та генетика розвитку.	24	2	2		20	24				24
Тема 1.3. Генетичні маркери у прогнозуванні схильності до спортивної обдарованості	20	4	4		12	20				20
Тема 4. Організаційно-методичні основи спортивного відбору	24	2	2		20	24				24
РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК І ДІАГНОСТИКА ЗДІБНОСТЕЙ ЛЮДИНИ										
Тема 2.1 Розвиток і діагностика загальних та спеціальних здібностей спортсменів.	22	4	4		14	22		2		20

спеціальних здібностей спортсменів.										
Тема 2.2. Метрологічне забезпечення спортивного відбору	20	2	4		14	20		2	2	16
Тема 2.3. Моделювання і прогнозування в спорті.	20	4	8	2	6	20		2	2	14
Разом	150	22	26	2	100	150		4	6	138

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Система спортивного відбору в різних країнах.	4	
2	Спортивний талант: структура та генетика розвитку.	2	
3	Генетичні маркери у прогнозуванні схильності до спортивної обдарованості.	4	
4	Організаційно-методичні основи спортивного відбору	2	
5	Розвиток і діагностика загальних та спеціальних здібностей спортсменів.	4	
6	Метрологічне забезпечення спортивного відбору	2	2
7	Моделювання і прогнозування в спорті.	4	2
Разом		22	4

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Система спортивного відбору в різних країнах. США, Німеччині, Польщі, Австралії, України, Китаї.	2	
2	Спортивний талант: структура та генетика розвитку.	2	
3	Генетичні маркери у прогнозуванні схильності до спортивної обдарованості	4	
4	Організаційно-методичні основи спортивного відбору	2	
5	Розвиток і діагностика загальних та спеціальних здібностей спортсменів.	4	2
6	Метрологічне забезпечення спортивного відбору	4	2
7	Моделювання і прогнозування в спорті	8	2
Разом		26	6

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Т.П., Гавриш І.В., Олійник Т.О. Педагогічний експеримент. Харків: ОВС, 2001. 148 с.
2. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
3. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Киев: «Олимпийская литература», 1997. 583с.
4. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и её практические приложения. Киев: Олимпийская литература, 2004. 808с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
6. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. К.: Олімпійська література, 2001. – 440 с.
7. Сергієнко Л.П. Спортивний відбір: теорія та практика. У 2 кн- Книга 1. Теоретичні основи спортивного відбору: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2009. 672 с.

Допоміжні:

1. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10 – 11 класи [Електронний ресурс]. – Режим доступу.: http://fizkulturamo.at.ua/load/programmy_po_fizkulture/starshaja_shkola/programma_10_11_klasi_2010/11-1-0-42
2. Навчальна програма «Фізична культура 5–9 класи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до дж.: http://www.mon.gov.ua/education/average/new_pr
3. Наказ МОЗ України № 518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до дж.:

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програмне забезпечення: наукова, методична і спеціалізована література, інформаційні джерела. Конспекти лекцій за темами дисципліни. Мультимедійні презентації лекцій (схеми, малюнки, таблиці). Фото і відео матеріали для демонстрації на лекційних і практичних заняттях.